

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 118

van **ELISABETH MEULEMAN**

datum: 14 november 2019

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Topsportscholen - Beperkt aanbod studierichtingen

Momenteel hebben kinderen die van hun sportfederatie het topsportstatuut verkregen hebben en daarmee aan de slag willen binnen één van de zes Vlaamse topsportscholen, een eerder beperkte keuze qua studierichtingen. Zie: <https://www.sport.vlaanderen/topsporters/ondersteuning/topsportscholen/>). Daar lezen we:

“In de topsportscholen heeft de leerling-topsporter de keuze uit deze studierichtingen:

- ASO
 - o Wetenschappen-topsport (2de + 3de graad)
 - o Moderne Talen-topsport (3de graad)
 - o Wiskunde-topsport (3de graad)
- TSO
 - o Topsport (2de + 3de graad)
- BSO
 - o Topsport-sportinitiatie (2de + 3de graad)
 - o Topsport-sportbegeleider (3de leerjaar 3de graad)

In het tweede leerjaar van de eerste graad kunnen de leerlingen kiezen voor de basisoptie topsport. Voor gymnastiek en tennis kan er al in de basisschool gestart worden.”

Of anders gezegd: in de tweede graad is er nooit een keuze binnen topsport. En in de derde graad is er alleen in het aso meer dan één keuze. In verhouding tot het algemene studieaanbod van de meeste secundaire scholen lijkt dit toch wel zeer beperkt. Waarom zou bijvoorbeeld een beloftevol wielrenner zijn sportopleiding niet kunnen combineren met een richting Economie of Humane Wetenschappen in de tweede graad.

Er zijn tal van externe factoren die bepalen of een beloftevolle jonge atleet doorbreekt als professioneel atleet. Bovendien, en dat is afhankelijk van de sporttak, is doorbreken als professioneel atleet ook geen garantie op een voldoende inkomen. En moet er vaak toch ook een bijkomende professionele activiteit zijn.

Een dermate beperkt aanbod van studierichtingen in de topsportscholen op jonge leeftijd verhoogt hoogstwaarschijnlijk de slaagkansen niet van de topsportleerlingen die beoogd worden met het topsportscholenbeleid. Daarenboven moet de leerling een richting kiezen

die door het beperkte aanbod veel kans heeft niet aan te leunen bij de interesses van de leerling (naast sport).

1. Wat is de beleidsvisie achter de gelimiteerde studiekeuze voor leerlingen in het topsportstatuut?
2. Wordt het beleid omtrent topsportscholen en het studieaanbod geregeld geëvalueerd? Wat zijn de bevindingen van deze evaluatie? Werden de topsportleerlingen betrokken bij deze evaluatie? Hoe ervaren zij het beperkte studieaanbod?
3. Zijn er intenties om in de toekomst bijkomende studierichtingen aan te bieden binnen de topsportscholen?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 118 van 14 november 2019

van **ELISABETH MEULEMAN**

1. Bij de opstart van het secundair onderwijs in de topsport werd niet alleen het contingent scholen beperkt gehouden maar ook het aantal structuuronderdelen (basisopties/studierichtingen). Deze beperking is vastgelegd zowel in regelgeving als in het topsportconvenant dat tussen alle betrokken partijen werd gesloten. Deze beperking was ingegeven door het feit dat de selectiecriteria voor het verkrijgen van het topsportstatuut streng zijn (dus relatief weinig leerlingen) en dat niet alle jongeren met topsportstatuut per definitie topsportbeoefening wensen te combineren met daarop afgestemde studies. Hoe die beperking van het opleidingsaanbod sedertdien concreet werd ingevuld, was een compromis tussen de onderwijs- en sportoverheden, de sportinstanties en de vertegenwoordigers van de onderwijsverstrekkers.

Diezelfde redenering blijft in eerste instantie opgaan voor de plaats van het topsportonderwijs binnen het gemoderniseerd secundair onderwijs. Daarbij werd echter een bijkomende overweging in acht genomen. Voor het ASO, finaliteit doorstroom, is het namelijk relevant een opleiding te voorzien met een uitgesproken wetenschappelijke component en een opleiding gericht op aan sport gerelateerd zelfstandig ondernemerschap. Wat TSO, dubbele finaliteit, en BSO, arbeidsmarktfinaliteit, betreft volstaat telkens een topsportopleiding die is gebaseerd op de overeenkomstige beroepskwalificatie. Deze uitgangspunten leiden tot volgend aanbod binnen de modernisering die vanaf het tweede leerjaar van de eerste graad progressief, leerjaar na leerjaar, wordt ingevoerd vanaf 1 september 2020:

tweede leerjaar A: topsport

tweede graad ASO : topsport-natuurwetenschappen, topsport-economie

tweede graad TSO : topsport (dubbele finaliteit)

tweede graad BSO : topsport (finaliteit arbeidsmarkt)

derde graad ASO : topsport-wetenschappen, topsport-economie

derde graad TSO : topsport (dubbele finaliteit)

derde graad BSO : topsport (finaliteit arbeidsmarkt).

De studierichtingen van de tweede en derde graad zijn opgenomen in de matrix secundair onderwijs.

2. In 2011 heeft de onderwijsinspectie een screening uitgevoerd van de schoolse vorming in de Vlaamse topsportscholen. Uit gesprekken met leerlingen bleek een hoog welbevinden en tevredenheid zowel met de algemene schoolse vorming als met de sportspecifieke vorming. Het rapport toont niet aan dat het studieaanbod als te beperkt wordt gezien.
De onderwijsinspectie plant een doorlichting op basis van haar nieuwe onderzoekskader van alle 6 topsportscholen op middellange termijn, waarin naar overeenkomsten en verschillen tussen die scholen wordt gekeken en knelpunten of verbeterpunten in kaart worden gebracht. Dit moet toelaten beleidsconclusies te trekken.
Op sportief vlak is er een evaluatie van de topsportscholen geweest in 2010 en in 2016.
3. Het nieuwe gemoderniseerde aanbod waarvan hoger sprake impliceert geen uitbreiding van het opleidingsaanbod maar wel een actualisering op grond van nieuwe onderwijsdoelen (eindtermen + specifieke eindtermen en/of competenties beroepskwalificatie, naargelang van het geval).

Ook met betrekking tot topsportonderwijs voorziet de Codex Secundair Onderwijs dat zowel de Vlaamse Regering als elke onderwijsverstrekker of andere belanghebbende (via een voorstel tot goedkeuring) een initiatief inzake een nieuw structuuronderdeel/onderwijskwalificatie kan nemen. De beslissingsbevoegdheid ligt finaal bij de Vlaamse Regering.